

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาผลของมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของสหภาพยุโรปที่มีต่อการส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของไทย พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณการส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ คือ ราคาสินค้าส่งออกเฉลี่ย อัตราแลกเปลี่ยน ผลผลิตมวลรวมของประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรป ความยืดหยุ่นต่ออัตราแลกเปลี่ยน และ ความยืดหยุ่นต่อรายได้

โดยที่ ราคาส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ประเทศไทยส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ลดลงร้อยละ 0.93 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 เนื่องจากกลไกของตลาด หากราคาเพิ่มมากขึ้นผู้บริโภคจะบริโภคสินค้าชนิดนั้นน้อยลง และหันไปบริโภคสินค้าอื่นทดแทน ซึ่งส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ถือว่าเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย ไม่ได้มีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันมากนัก

อัตราแลกเปลี่ยนอ่อนค่าลงร้อยละ 1 จะทำให้ประเทศไทยส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.84 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 จากทฤษฎีอัตราแลกเปลี่ยนหากค่าเงินบาทอ่อนค่าทำให้อำนาจการส่งออกเพิ่มมากขึ้น เพราะประเทศนำเข้าสามารถซื้อของได้เพิ่มมากขึ้นในราคาเท่าเดิม ดังนั้นประเทศผู้นำเข้าจึงทำการสั่งซื้อส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์เพิ่มมากขึ้น

หลังการกำหนดมาตรการ WEEE ส่งผลให้ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของไทยที่ส่งออกไปกลุ่มสหภาพยุโรป ลดลง ร้อยละ 42.24 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากทฤษฎีมาตรการที่ไม่ใช่มาตรการทางด้านภาษี ในที่นี้คือมาตรการสิ่งแวดล้อม เมื่อมีการใช้มาตรการส่งผลกระทบต่อค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของไทยไปยังกลุ่มสหภาพยุโรป ทำให้ผู้ประกอบการต้องมีการผลิตและการวางนโยบายการส่งออกให้เป็นไปตามมาตรการว่าด้วยเศษเหลือทิ้งผลิตภัณฑ์ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หรือ WEEE เป็นการเพิ่มภาระด้านต้นทุน และเป็นอุปสรรคทางการค้าของสินค้า หากประเทศไทยไม่ทำตามมาตรการดังกล่าว อาจส่งผลให้

ส่งออกสินค้าและผลิตภัณฑ์ไปยังประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปไม่ได้ หากจะเปรียบเทียบกับมาตรการของ WEEE จะพบว่า เข้าข่าย มาตรการทางเทคนิค (Technical Barriers to Trade : TBT) และ มาตรการสิ่งแวดล้อม (Environment Measures) เพราะ เป็นการจำกัดการนำเข้าสินค้า โดยใช้การบังคับให้ผลิตสินค้าให้ได้ตามข้อกำหนดของสิ่งแวดล้อมที่สหภาพยุโรปกำหนดขึ้นมา ดังที่กล่าวข้างต้นว่า หากประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดจะส่งผลให้ไม่สามารถส่งออกสินค้าไปยังกลุ่มสหภาพยุโรปได้ และการที่จะให้สินค้าที่ส่งออกได้นั้นได้คุณภาพตามที่กำหนด ผู้ผลิตก็ต้องมีภาระทางด้านต้นทุนเพื่อผลิตสินค้าให้ได้ตามสิ่งที่ประเทศนำเข้าต้องการ หากสินค้านี้กล่าวเป็นสินค้าที่มีการแข่งขันสูง ภาระต้นทุนก็จะตกอยู่กับผู้ผลิต เนื่องจาก ผู้ผลิตไม่สามารถผลักภาระให้ผู้บริโภคเนื่องจากสินค้าที่เหมือนกัน การแข่งขันสูง ผู้บริโภคมีสิทธิที่จะเลือกซื้อได้ ตามกลไกตลาด ดังนั้นจึงทำให้ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกลดลงเพราะมีหลายผู้ประกอบการไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับดังกล่าวได้

หลังมีการประกาศใช้มาตรการสิ่งแวดล้อม WEEE ถ้าความยืดหยุ่นต่ออัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ประเทศไทยส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.02 ก็เพราะ ผู้บริโภคหรือประเทศผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ต่างมีความเชื่อมั่นเพิ่มมากขึ้นว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวผู้ผลิตจะต้องรับผิดชอบต่อขยะอิเล็กทรอนิกส์คืนในราคาที่เหมาะสม

หลังมีการประกาศใช้มาตรการสิ่งแวดล้อม WEEE ความยืดหยุ่นต่อรายเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะทำให้ประเทศไทยส่งออกส่วนประกอบอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 3.40 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 การที่หลังใช้มาตรการ WEEE มีความยืดหยุ่นต่อรายได้เพิ่มขึ้น ก็เพราะ ผู้บริโภคหรือประเทศผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ต่างมีความเชื่อมั่นเพิ่มมากขึ้นว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวผู้ผลิตจะต้องรับผิดชอบต่อขยะอิเล็กทรอนิกส์คืนในราคาที่เหมาะสม ด้วยเหตุดังกล่าวส่งผลให้ผู้บริโภคที่มีรายได้สูงมั่นใจว่าผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ดังกล่าวมีการรับประกัน การซื้อซากกลับคืนโดยผู้ประกอบการ ทำให้ความยืดหยุ่นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป (GDP) เพิ่มขึ้นจากแต่ก่อน

เมื่อพิจารณาผลของมาตรการด้านสิ่งแวดล้อมของผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ของสหภาพยุโรปที่มีบังคับใช้ในไตรมาสที่ 3 พ.ศ. 2548 มีผลต่อการส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของไทย โดยภายหลังจากการบังคับใช้ระเบียบว่าด้วยเศษเหลือทิ้งผลิตภัณฑ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (WEEE directive) ทำให้ค่าเฉลี่ยปริมาณการส่งออกลดลง

6.2 ข้อเสนอแนะ

6.2.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาครั้งนี้

6.2.1.1 ราคามีบทบาทสำคัญต่อการส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของไทยไปยังประเทศในสหภาพยุโรป ซึ่งเหตุที่มีการปรับราคาสินค้าส่งออกให้เพิ่มขึ้นก็เพราะผู้ประกอบการมีต้นทุนในการผลิตเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้สินค้าดังกล่าวเป็นไปตามมาตรการ WEEE ดังนั้นรัฐบาลควรมีการสนับสนุนและช่วยเหลือผู้ประกอบการในการแบกรับต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ประกอบการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายส่งผลให้ราคาสินค้าไม่เพิ่มขึ้นตามต้นทุนที่เพิ่ม

6.2.1.2 อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างไทยกับสหภาพยุโรปมีบทบาทสำคัญต่อการส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของไทยไปยังประเทศในสหภาพยุโรป ดังนั้นรัฐบาลควรมีการกำหนดมาตรการช่วยเหลือผู้ส่งออกเพื่อช่วยในกรณีที่ค่าเงินบาทแข็งตัว ทำให้ปริมาณการส่งออกลดลง

6.2.1.3 มาตรการสิ่งแวดล้อม WEEE ที่กำหนดโดยกลุ่มสหภาพยุโรป ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าส่งออกส่วนประกอบของอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ของไทยไปยังประเทศในสหภาพยุโรป เพิ่มขึ้น ภาครัฐควรทำการสนับสนุนอย่างจริงจัง ทั้งทางด้านเงินอุดหนุน และการให้ความรู้กับผู้ประกอบการในการผลิตสินค้า เพื่อให้สินค้าดังกล่าวสามารถส่งออกไปยังกลุ่มสหภาพยุโรปได้

6.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

สหภาพยุโรปได้มีการประกาศบังคับใช้มาตรการระเบียบว่าด้วยการควบคุมเคมีภัณฑ์(REACH) กำหนดให้ผู้ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้า รวมถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ต้องจดทะเบียนและประเมินความเสี่ยงของเคมีภัณฑ์ในกระบวนการผลิตก่อนนำเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาจำหน่ายในกลุ่มประเทศสหภาพยุโรป โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2550 เพื่อให้ทราบแนวทางในการดำเนินการแก้ไขของผู้ผลิต รวมถึงผลกระทบของการส่งออก ดังนั้นควรทำการศึกษาผลกระทบหลังมีการใช้มาตรการดังกล่าวว่าส่งผลกระทบต่อด้านใดบ้าง